

Szerkesztési iroda:

uri-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmmentlen levelek csak ismert
keszektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénnek és
kiadás körüli panaszok bérmmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petítor egyszerű hírde-
tésnél 6 kr. s minden következők-
nél 4 kr. Bélyeg-díj külön 80 kr
Nyilt-tér sora 15 kr.

Atzél Péter, Aradmegye főispánjának
székfoglalása.

Arad, június 15.

A régi megyeház nagy terme rég nem fogadott magába oly roppant számú közönséget, mint ma, midőn egy közszeretett s tiszteltben álló férfi azon méltóságába volt igatandó, melyhez a nemzeti tradíció s közélet annyi kegyeletos emléket fűz. A karzat díszes női-koszorúja méltó keretül szolgált a zsufolt terem imponáló képéhez, a többnyire magyar nemzeti öltönytben megjelent bizottmányi tagok tömegéhez. Jól esett szemünket a most is páratlan szépségű magyar diszöltönyön legettetni, melyet többen megyei és városi földbir-
tokosaink közül ez ünnepélyes alkalomra felöltöttek.

Egy negyed tizenegy óra után az eddig uralkodott zibongás elcsendesült s a jelenlevők éljenze-
se közt belépett Aradmegye első alispánja Nagy Sándor s rövid üdvözlét után fölemlítve a mai közgyűlés két legfontosabb teendőjét t. i. a főispán üdvözlését s egy az új megyeszervezetre vonatkozó törvény foganatosítása módjaitat íránt javaslatkésztő küldöttség kiküldését, — megindult hangon vesz bucsut a megyei bizottmány kizárólagos elnökségétől, melyet harmadfél évig főispán nem léte-
tében, vihetni szerencsés volt, forró köszönetet mond az öt ebben támogatott bizottmánynak, föl-
említve, hogy a legjobbat akarát s legúszább in-
tentió vezérlete abbéli működésében, jóllehet ereje s tehetsége nem állott arányban lelkes törekvéseivel. — Számos éljenző félbenszakítás s szerény-
ségének ellentmondó nyilatkozat követte szavait, s mind V ar j a s s y József, mind báró S i m o n y i Lajos az összes bizottmányi érületének adtak me-
leg kifejezést, midőn az eddigi elnök, Nagy S. fáradhatlan buzgalma s tapintattaljes vezetéséért a megye elismerő köszönetét jegy z ö k ö n y v e n indítványozák kifejezni. Egyhangulag elfo-
gadtatott.

Most ősi szokás szerint az alispán küldöttséget nevezett ki az új főispán elhozására. Ennek tagjai voltak: P u r g l y János, A l m a y Rezső, K o n s t a n t i n i György, C z á r á n János, B o h u s Zs., T a b a j d y Károly, P o p o v i c s Zsig., F i s c h e r M. közp. szolgabíró, J e g e s y Károly közp. esküdt és E b e s a l v a y György főügyész. — Együttel P é c z e l y aljegyző fel-
olvassa a főispáni kinevezés hivatalos okmányát.

Kevés idő múlva megjelent ragyogó ma-
gyar diszöltönyben Atzél Péter főispán a ne-
vezettek kíséretében, hatalmas, szünni nem akaró
éljenzéstől üdvözölve. Tulzás nélkül állíthatni,
hogy minden oldalról az őszinte rokonszenz kény-
szerítlen melegsége fogadta s a pillanat ünnepélyes-
sége szokatlan hatást gyakorolt a jelenlevőkre.
Feszült csend és figyelem közt kezdé ekkor itt
következő beszédét:

„Tisztelt megyei bizottmány! Midőn e mai na-
pon szerencsém van ő felsége, urunk Királyunk ke-
gyéből s felelős magyar kormányának rendelkezé-
séből, e díszes és kedves megye főispáni székét el-
foglalnom: legelőbb is meleg bizodalommal üdvöz-
löm önöket, mint e megye képviselőit, — mint
azon alkotmányos testületet, mely első sorban hi-
vatva van, nekem a megye kormányzata és tulaj-
donképen vezetése körül hatályos segédkezet nyuj-
tani.

En önök bölcsességét, a közügyek körüli ava-
tottságát, szilárd és lángoló hazaszeretetüket még
azon időből tanultam ismerni, midőn mint önöknek
tagtársuk, mint tiszteltbeli főjegyzőjük, minden-
nap tanúja voltam azon érdemeknek, miket önök
a haza és e megye szolgálatában maguknak kivív-
tak. Hálával ismerem el, hogy önök nemes és
lelkesítő példájából igen sokat tanultam; önök-
től sajátítottam el különösen a királyi iránti ü-
ség, a hazaszeretet és szabadelvűség azon
szellemét, mely Aradmegyének mindenkor ki-
váló jellege volt s az marad, bizom istenben, ez-
után is!

És most, mielőtt tovább mennék, fogadják
ünnepélyes eskümet, melyet önök kezeibe lete-
sek.

(Nagy Sándor első alispán, felolvassa a minta
szerinti esküt, melyet a főispán ünnepélyes csend-
ben szilárd hangon utána mond).

„A szent eskünek ajkaimról lép most ellebbent
szavaimal fogadom önöket: miszerint a haza, s
különöbben Aradmegye jóléte és felvirágzása, s
az arra vezető eszközök: az igazság és az alkot-
mányos szabadság lesznek azon eszményké-
pek, melyeket lellem egész hevével fölkarolni és
megvalósítani törekvendő.

Ismerem a nehéz és súlyos feladatokat, me-
lyek megoldása gyenge vállaimra bízott: de bát-
ran nézek azok szemébe, tudván, hogy mily te-

hetségsdús és lelkes testület támogatására
számíthatok, tudván, hogy a derék tisztikar-
ban, oly végrehajtó közeg segítségét birom,
melyre egy nálmánál magasabb tehetségű főispán
is büszke lehetne, s melyet tőlünk az ország bár-
mely megyéje is méltán irigyelhet.

Eddigi törvényeink, a sajátképeni megyei
közigazgatást magára a megyei önkormány-
zatra s az önkormányzat legelső tisztvisé-
lőjére, az alispánra ruházták. E tekintetben
tehát én, mint törvényeink szerint, a végrehajtó
hatalom képviselője, nemcsak teljesen meg-
vagyok nyugodva, hanem még őszintén szerencsét
is kívánhatok Aradmegyének, mert e megye köz-
igazgatása oly férfi kezeibe van letéve, ki haza-
fiai hivatásának legfensőbb magaslatai áll.

Ami azon magasztos kötelességeket illeti, me-
lyeket a törvény elémbe szab: azokat hiven,
pontosan és szigoruan akarom teljesíteni. De
e kötelességek teljesítésében sohasem tévesztendőm
szem elől: egész életem két fő irányezsnéjét: az
alkotmányos szabadságot és igazságot.

Abban fogom keresni és találni büszke-
ségemet, hogy Aradmegye, úgy mint a multban
volt, úgy a jövőben is őre és védője legyen az
alkotmányos szabadságnak!

És így az én egyéni törekvésem, — letett es-
kümhöz hiven — mindig találkozni fog e most
jelzett honfiai szent célban — önök törekvéseivel;
— s midőn ebéli édes és biztos reményemnek
adok kifejezést: fölkerem önöket egyenkint és ösz-
szesen, miszerint kölcsönös bizalommal és őszinte-
séggel támogassanak, önökével teljesen összhangzó
szándékaimban.

S mert céldom az önökével egy és ugyanaz,
támogassanak párt-, vélemény- és nemzetiégi-kü-
lönbség nélkül, mindnyájan!

Szándékosan nem érintem eddig a nemze-
tiségi eszmét, melyet újabb időben, hasonló al-
kalmakkor divatszzerűen felhozni szoktak.

Az én nem annyira politikai, mint inkább ál-
lamjogi nézetem e tekintetben nem titok,
s épen azért szívesen elmondom röviden ebéli
meggyőződésemet, s érületemet.

En nemcsak hazánk törvényeinél fog-
va, de önnön legsajátabb hajlamom s
gyermekkoromtól beszívott elveimnél fogva,
is nem ismerhetek el semminemű suprema-
tiát, én e haza és megye lakóit, beszéljenek
azok bármily nyelvet, teljesen és minden-
ben egyenjogu testvéreknek és hon-
polgároknak tartom, ismerem és tisztetem;
s nemcsak szégyennek, hanem hazám elleni bün-
nek tartanám, bármily jogot, melyet magamnak
igénylek, más honfitársamtól megtagadni.

Ez uraim! a nemzetiség tekintetében az én
nyilt, őszinte hitvallásom; annál nyil-
tább és őszintébb, mennél kevesebbet szoktam
volt a magyar állami épség és egy-
ség rovására frázisokkal kecsgetetni. Ezeknél
fogva minden habozás nélkül kijelentem, miszerint,
ami személyes vonatkozásaimat illeti, bennem e
megye minden rendű lakosai mindig őszinte bará-
tot, a hivatalos téren jogaik, érdekeik és óhajaik-
nak részrehajlatlan, igazságos és buzgó védőjét ta-
lálándják; viszont én is bizalommal reménylem,
hogy mindnyájan velem együtt a közügyek
terén, mint jó honpolgárok, a bennök
rejlő magas tehetségükkel buzgón és hiven
közre működni fognak!

És most még egyszer üdvözölöm önöket, és
kérem, miszerint engemet közjóra törekvő taná-
csaikkal támogatni méltóztassanak.

A közvetlen átérztettség meleg hangja, mellyel
az új főispán e velős elveit s meggyőződését
illetőleg, minden irányban megnyugtatható
beszédet elmondotta, mely benyomást tett az
összes nagyszámú hallgatóságra, s a számos köz-
benhangzó viharos éljenzés a legnemesebb intenti-
ókról tanuskodó beszédet méltán illette.

A betegsége miatt meg nem jelenhető megyei
főjegyző helyett most első alispán Nagy S. ragadta
meg a szót, hogy a megye érületét a főispán iránt
tolmácsolja. Mint régi, gyakorlott szónok, monda-
nunk sem kell, hogy e tisztének nagy hatás és tet-
szés mellett tett eleget. Beszédét itt adjuk:

„Méltóságos főispán ur!

Nekem jutott a szerencse, hogy Méltóságodat
Aradmegye nevében Aradmegye főispáni székében
üdvözölhessem.

Méltóságodnak e megye javára és jobblétére
célzott nemcs akarat, buzgalma és erélye, mely-
nek oly lelkes szavakban adott kifejezést, biztosí-
tást nyujt megyénknek az iránt, miszerint méltó-
ságod főispánsága alatt e megye boldogsága és fel-
virágzása a lehetőség határain belül mulhatlanul
bekövetkezendik. Fogadja Méltóságod ezért előre
is meleg köszönetünket s őszinte elismerésünket.

En Méltóságod szeplőtlen hazafiai erélye iránt a
legmélyebb tisztelettel viseltetem; — tudom, hogy
Méltóságod nemes lelkének minden érzelmeivel
törekszik fenntartani a törvényt és alkotmá-
nyosságot, de épen ezért engedje meg énnekem, ki
e megye termében a gyászvevők leszámítása után
29 év óta küzdöttem, éltem és szenvedtem a me-
gye önkormányzat szabadságaiért, engedje meg
nekem, ki lelkestől-testestől municipalista vagyok,
hogy néhány főbb vonásokban futó pillantást ves-
sek a megye municipalis élete jellegére.

Sokan vannak hazánkban, kik a megyei
önkormányzat iránt ellenséges indulattal visel-
tetnek, a journalistikának egy része egész had-
járatot indított ellene: azt mondják, azt állítják,
hogy a megyei önkormányzat korhadó intéz-
mény, mely nem rejti keblében a haladás mag-
vait, azt vitatják, hogy ezt a parlamentaris fe-
lelős kormányzat eszméjével össze egyeztetni
nem lehet. En ez állítást tévesnek tekintem. Hi-
vatkozom a történelmi tényekre, melyek csalhatlan-
sága kétségbe nem vonható, hivatkozom azon czáfol-
hatlan ténykörülményre, hogy valahányszor a me-
gye termet zárva voltak, ugyanakkor a haza sza-
badsága sirba dőlt; hivatkozom a 30-as, 40-es
évek, mely évek hosszú során a haladás és sza-
badság eszméinek gyökérszájai a megyei önkor-
mányzatban találták fel talajukat; hivatkozom a köz-
véleményre, mely a sajtón kívül a megye termeiben
találta fel honát, melynek óriás eredménye az
1848-ik év nagyszerű átalakulásában teljes fé-
nyében ragyogott, midőn az előre megérlelt esz-
mék kivitele nem igényelt vér-áldozatokat; hivat-
kozom a nyilvánosságra, mely ragyogó fénykőve
a megyei municipalis önkormányzatnak: mind-
ezek oly attributumai a megyei életnek, melyek
elegendők arra, hogy azt szívverünkkel ápoljuk,
védjük és oltalmazzuk. Lelkem melegevel kérem
fel Méltóságodat arra, miről lelkes nyilatkozatából
ugy is biztosítást nyujtott nekünk, hogy a megye-
szervezeti törvényben foglalt főispáni nagyer-
jedelmű jogkör mellett velünk együtt védje, ol-
talmazza a megyei önkormányzati életét, s ak-
kor megáldja megyénk enapot, melyen Méltóságod
Aradmegye főispáni székét elfoglalja.

Nem zárhatom be szavaimat anélkül ezuttal, hogy
Méltóságodhoz még egy kérelmet intézzek. Jól tudom,
hogy Méltóságod nemes keblének minden dobbaná-
sa e megye nyugalmaért ver, a nyugalomnak egyik
főbiztosítékát a nemzetiségi ügy helyes és tapintat-
szerű intézése képezi: gyöngéd kezekkel érintse
Méltóságod ez ügyet, s akkor megyénk nyugalma
biztosítra leend, míg ellenkezőleg a kölcsönös és
folytonos surlódás legjobb erőinket felemészteni.

Végül fogadja Méltóságod ismételtan megyénk
forró üdvözlését ez ünnepélyes pillanatban, fogadja
azon hő kívánságunkat, miszerint Méltóságodat e
megye javára és boldogítására a gondviselés erő-
vel egészséggel és hosszú élettel áldja meg!

T a b a j d i Károly indítványozza, misze-
rint a főispán programbeszédét és az alispán erre
adott válasza ősi szokás szerint, egész terjedel-
mükben, a közgyűlés jegyzőkönyvébe felvétecsék.

Elfogadtatik.

A közgyűlés áttér ekkor a napirend második

tárgyára.
Felolvastatván a miniszterium leírata, mely-
ben a megye közönségét felszólítja, miszerint az
1870. XLII. trvezikk 91. §-a értelmében azon
bizottságot alakítsa meg, melynek feladata leend
a törvényhatóság újja szervezéséhez szükséges elő-
munkálatokat végezni, — elnököl főispán előter-
jeszté a különböző pártok által, közös egyetértés-
sel megállapított névsorát a bizottsági tagoknak,
mely egyhangulag el is fogadtatott.

E szerint az érintett bizottságba megválasz-
tattak: Nagy Sándor, Szőke Károly,
Avarffy Károly, Tavaszi Antal, Bo-
dánffy Gergely, Dániel Gergely, ifj.
Dániel Antal, Matavóvszki Nándor,
Pálffy József, Szalai Antal, Takácsi,
Sándor, Tagányi István, Varjassy József,
Péczei Ferencz, Szathmáry János, Spech-
Imre, Szabó Alajos, Kosztolányi Antal,
Pichler József, Bohus István, br. Simo-

nyi Lajos, Biró Imre, Zolyomi Antal, Hás-
Sándor, Popovics Zsigmond, Joánescu Lá-
zár, Szerb Tivadar, Popovics D. János, Mol-
dován János, Beles János tótv. esperes, Szu-
csu János, Bonts Döme, Sorbán István, Ni-
cora Dávid. A bizottság tagjai lesznek továbbá
a megyei főbíró is.

Ez utáni napján a pénzügyminiszter le-
írata, melyben a megye, miszerint a közigazgatási
költségek mily módon lesznek ezután a megye há-
zi-pénztárából fedezendők. Kiadatik a fennebbi
bizottságnak.

Elnöklő főispán még Nagy Gézát tiszt. al-
jegyzővé nevezi ki, s bezárván az ülést, a jelenvol-
tak szünni nem akaró éljenzése közt hagyja el a
gyűlés-termet.

Ezután egyik mellékteremben a megyei tiszt-
viselők mutattattak be az új főispánnak, ki Nagy
Sándor hozzá intézett beszédére igen szívesen
hangon válaszolt, felkérve a tisztviselő urakat őt a
megye kormányzat nehéz teendőiben erejük és hi-
vatásukhoz mértén ernyedetlenül támogatni.

A közgyűlés befejezte után, a megyei De-
ákpárt, mint a szerdai értekezleten elhatároztá-
tott, testületileg tette tiszteletét Atzél Péter la-
kásán. A körükben megjelent főispánhoz Tabajdi
Károly a következő beszédet intézé:

Méltóságos főispán ur! Aradmegye Deák-
pártja jelen meg e sorokban Méltóságod előtt,
hogy kifejezést adjon azon érzelmeinek, melyeket
Méltóságodnak a párt elnökségétől való lemondása
keltett, s hogy hangoztassa a feletti örömet, hogy
Méltóságod Aradmegye főispánjává lett kine-
vezve.

Régi óhajta volt e pártnak, hogy az ürese-
desben volt főispáni székét Méltóságod foglalja el,
ki e megye fia, kinek multja egy nyitott könyv
előttünk, melynek minden lapja, a közügyek kö-
rüli ünzetlen buzgalomról s hazafias tevékenysé-
géről tanuskodik, s ha bár mélyen fájlalunk kell
a pótolhatlan veszteséget, melyet Méltóságodnak
pártunkból kilépése sorainkban ejt, de ha meg-
gondoljuk, hogy új állásában szélesebb tevékeny-
ségi körben fejtheti ki a haza s e megye közérde-
kei körüli munkásságát, ha meggondoljuk, hogy
épen most a municipiumok csaknem ezredéves
életének végső határán s a megfogamzott és szü-
letendő új törvényhatósági élet bölcsőjénél Méltó-
ságod lesz hivatva a hatalmat képviselni, s Méltó-
ságodban oly férfit üdvözölhetünk, ki nem velünk
szemben, hanem velünk együtt segített ápolni és
védelmezni az új törvényhatósági élet megizmoso-
dását s erőteljes fejlődését — akkor ismétlem, mind-
ezek meggondolása — bőven kárpótol bennünket
a nagy veszteségért.

A lefolyt évek alatt pártunk nehéz küzdelme-
ketharcolt át, s hogy zászlónk e küzdelmekből min-
denkor diadallal távozott el, ennek oka az, mert
pártunk nem személyekért s személyes érdekek szől-
gálatában, hanem elvekért s a közügy érdekében
alakult s működött, s az elvek meggyőződése és
igazsága segített pártunkat diadalra. Ugyanezen ál-
lásunkat foglaljuk el jövőre is, e bucsu-szavunk
mellett fogadja Méltóságod azon kijelentésünket s
azon biztosítást, miként jövőben valahányszor kö-
zös elveink s a közügyek érdekében szükség le-
end tevékenységünkre, pártunk mint egy ember
állandó oldala mellett Méltóságod bizton számolhat
annak hazafias támogatására.

Atzél Péter e beszédre adott válaszában
legelőször is hangsúlyozá, hogy ő kineveztetését,
mint az alkotmányosság azon fölvetének, hogy a
többség kormányoz, kifolyását tekinti. Aradme-
gyében a Deákpárt van többségben, teljesen iga-
zolt tehát, hogy ennek köréből vétetett a főispán.
Ő a nyert méltóságot, mint alkotmányos érzelmi
hazafi, s nem mint minden kormányt egyaránt
szolgálni kész hivatalnok akarja viselni; mihelyt
tehát más politikai párt kerülend többségre a je-
lenlegi helyett, melynek elveit teljes meggyőződés-
ből osztja, kötelességének ismerendi visszalépni.
Megjegyzji végül, hogy a megyét leendő új szerve-
zetében ő nem tekinti gyenge csemetének, hanem
terebélyes fa az, melynek évszázadok viharait kiált
törzsébe egy új, a kor-szellemnek megfelelő ág oltat-
tott, s nagyon sajnálatos dolognak tartaná, ha a
megye önkormányzatát csakis egy főispán támo-
gatásának kikunyorálásával lehetne biztosítani.

A főispánt megjelenése és távozásakor, vala-
mint az üdvözlő beszéd és erre adott válasza több
helyén a jelenvolutak lelkesülten megéljenezék.

Délután 2 órakor az új főispán által a megyei bizottmány tagjai s tisztikara számára adott bankett ment véghez, melyen a városi hatóság és képviselő, az összes felekezeti, bel- és katonai képviselő, a központosított hadseregbeli tisztikar, a sajtó stb. képviselve volt. Mondanunk sem kell, hogy a lakoma, mind az ételek különféle ségét, mind a kiszolgálás eleganciáját s a borok kitűnőségét illetőleg, becsületére vált a szívélyes háziurnak.

A lakoma diplomatiái jellegéhez híven, csak kevés de alkalomszerű áldomás írtatott. Az első A társ Páter főispán a király és királyné mondotta, melyet a mintegy 250 vendég felállva s lelkesedéssel fogadott; a második a megye első alispánja Nagy Sándor az új főispán A társ Páterre, kiért az összes jelenlevők egy szívvel posarat írtettek, a harmadikat végre V a r j a s s y József a haza, parlament és kormányzatra, mely szintén egyhangú zajos éljenzéssel fogadtattott. — Lakoma közben a jeles katonai zenekar és Kis Józsi derék bandája huzott szebbnél szebb darabokat.

Ezzel a mai emlékező nap véget ért, s befejezésül részünkről is még csak azt óhajtuk, hogy az új főispán nemzetiség és pártkülönbség nélkül azon őszinte bizalom és támogatásban részesüljön, mint amelyet ő e megye minden polgára irányában kész kitüntetni és gyakorolni!

E b r e d j ü n k !

P e s t , j u n i u s 13.

E sorokat Arad város azon lelkes lakosságához intézem, melynek hazafisága a legválságosb napokban méltó helyet küzdött ki magának azon örökké fennmaradó könyvben, melyben fel van jegyezve minden önfeláldozóbb hazafiai cselekvény; azon lakossághoz, melynek hazafisága még most sem hamvadt el, hanem hamu alatt rejlő üszök, mely csak valamely kedvező pillanat által okozott fuvalomra vár, hogy nyílt lángokban lobbajon fel.

E pillanat beállt. Nem mondom, hogy válság előtt állunk, nem, hanem e válság káros fordulata be fog következni, ha eleje nem vétetik azon bajoknak, melyek ezt előmozdítják, ha ki nem irtjuk gyökerestől azon dudvát, mely a nemes növényt csirájában elfojtani igyekezik.

A veszély, mely minket fenyeget, nem valami köznapi, bár gyakran fenyegette már végromlással a magyar hazát. E veszély nem csekély és megvetendő, mert kockára van téve az, mi minden nemzet, minden nép legdrágább kincse: n e m z e t i s é g ü n k , n y e l v ü n k .

Meglehet, sokan írtymálva fognak vélekedni ennek valósága felett, és pedig azért, mert nem tudják, miszerint a g e r m a n i s a t i o mily mérvben fenyegeti aláásni a magyar nyelvet és nemzetiséget. A germanisatio láthatatlan, de annál inkább érezhető ragály, mely napról-napra nagyobbodik, és vészfellegként áll hazánk felett.

E ragály ellen testtel-lélekkel kell küzdenünk; a legnagyobb eréllyel kell hirdett hazafiságunkat tettekben érvényesíteni, nehogy azzá legyünk, mívé ellenünk egykor nyílt fegyverrel, pressioval, zsarnoki kényszerszabályok által tenni akartak:

TÁRCZA.

Az öltöny és nyelv.

(Folytatás és vége.)

Az öltöny és az ebben való válogatás szintén kifűzematottá már sokaknál a józan okosságot a maga tengelyéből! A pompát, a különbséget vadászó világ fiai, a dalás, szép magyar öltöny mellőzésevel mennyire kapnak minden tarafarás, vágott, metelt, bubos, tarituppos idegen származású öltözetet, és alig van egy kettő, ki nemzeti viselete mellett állhatatosan megmaradva, a divatbábokat azonnal ne követné és olyat ne csinálna? Pedig valamint az idegen nyelv: ugy az idegen öltöny is idegen szokást s többnyire idegen erkölcsi romlottságot, következésképen idegen nyomort is szokott maga után vonni! Lám a szerencsétlen francia nemzet polgárai vörözőne közt vallja be egész Európa előtt, hogy szerencsétlenségének oka nem másban rejlik mint abban, miszerint az angol fényűzés és az olasz erkölcsi romlottság által el hagyta magát ragadtatni!

A napokban egy francia nő egy palotában sirva nézte ablakából halomra lövetett embertársait, ennek végeztével azonban ugyanazon palotában zongorája mellé ülve, vig dallamu énekeit játszotta!

Hajdan, amidőn még a hajdan lányka Pártát viselt s méltó nem önte rák a Sok módi organtín, kammeturcs és vapör, Ártatlanságának nem kellett semmi ör. —

Ma félt, hogy szívét a vágyak szelvsze Ugy elkapja, hogy nem marad egy csepp esze. —

A régi világban a törvényszerző Zelencus, midőn látta, hogy az idegen öltöny viselése s vele együtt a fényűzés, mind a syrakusaiak mind pedig a loerisbelieknek igen becsusztó volna, oly törvényt hozott az erkölcsi romlottság ellen, hogy a tiszt és becsületes férfiaknak selyem és bársonyban öltözködni és arany gyűrűt viselni nem volt szabad, — míg ellenben a kéjelgő s titkos viszonokban élni akaróknak mind ez megengedett.

Az erényes nőket illetőleg pedig meghatározottat, hogy egy utána járó szolgálót tarthat magával, a kicsapongó életű pedig kettő is követ-

közös nemzetté. S ami egy hatalmas ellenforradlatainak hazafiságunk, állhatatosságunk és kitartásunk ellenében nem sikerült, mert megtört minden fondorlat, egy hazáját életénél is jobban szerető, csáb által meg nem vesztegethető nép eréllyen: az sikert látszik aratni egy minden rendszer és önakaratú tevékenység nélkül haladó baj által, mely a nemzet-test idegein élő méregként áthatva, annak szervezetét tönkrejutással fenyegeti.

Midőn e nemzet kivétkeztetve nemzetiségéből — a világ sajnálatát ébresztő látvány gyanánt állott elhagyottan, s eléggé gyenge volt önerejében nem bizni: egynehány lelkes, honszeretettől áthatott férfiú ment meg hona nyelvét. De még tovább is mentek. Barbar idomaiból kivétkeztetve, megtoldva azzal, mi annál hiányzik, fardadatlan munkássággal az európai mévelt nyelvek színvonalára helyezték a magyar nyelvet, s akkor e tündöklő tisztaságban átadták a nemzetnek, átadták azon bizalomban, hogy ez híven fogja őrizni ez ajánlékot, s el nem fogja vesztegetni semmi balviszály közt.

A nemzet megfelelt e bizalomnak. Vészteljes napok következtek be honunkra, gyakran már-már közel voltunk azon lépéshez, mely minket e végenyészethez viendté, ha nemzetiségünk geniausa felteknységet nem kelt védenzeiben, s e felteknység által élesztett vigyázat séberség nem óv meg vala a romlástól.

Megjött a szabadság, az alkotmányosság helyreállításának napja. Egy nép önönmagának adatott vissza; öröm fogta el a nemzetet, de ez örömmel egyuttal megbosáthatlan gondtalanság fészkelte be magát nála és felváltotta azon éber vigyázatot, melylyel a nemzet ezelőtt nyelve irányában élt. A nép, mely a sanyaruságban tanusított magartatásáért kiérdemelte a szabadságot és alkotmányt, melyet nyert, ugy látszik, most ennek birtokában megszokalni látszott szerzett érdemeit, megszokalni nemzetisége fenntartása irányában tanusított tevékenységét, s részint gondtalanságból, részint azon nagyravágástól elkapatva, hogy a „világ-polgár“ elnevezését elnyerje feledni kezdé, hogy:

Hazának rendületlenül
Légy híve oh magyar!

Az orvoslásnak, mely e ragályt gyökerestül kiirtsa, tartósnak, de nem kevésbbé rögtöninek kell lenni. Egy üdvös nemzeti mozgalom előjelei mutatkoznak az egész országban, mely Pesten már eddig is örvendtes fejlődést nyert. Számos védegyelet alakult már itt a nemzeti nyelvnek megőrzésére, a nemzeti élet iránti rokonszenvennek a honpolgároknak való fölébresztésére és végtére a nyelv általános érvényre emelésére. E példa utánozásra méltó. Arad város igen gyakran jó példával ment már elő, s bár e téren most megelőztetett, méltó elismerést

heti. Meg volt tiltva továbbá a hűségben állhatatosan megmaradni kívánó nőknek, hogy semmi aranyat magukon viselni s orczájukat semmi kendőz festéssel bekenni nem szabad; kik pedig ezen törvény ellenére, és cizfrán kivartt öltöny és arczfestéssel magukat felékesítve jelenének meg, még saját udvarukban is, azok mint házasság rontók erkölcsileg megbélyegeztetve fognak tekinteni.

Könnyű átlátni, mit akart ezen szigorú törvény által elérni a törvényhozó Zelencus. Látva a növekedő pompát, ennek testvérét, a terjedő erkölcsi romlottságot, akarta meggátolni és megbolászni, melyből minden időben drágaság s egyéb közönséges országos csapás, nemzeti büntetések szoktak következni, mint hajdan a görögöknek és rómaiaknak, ami időnkben pedig a franciaiknak! — De egyszersmind azt is tanította Zelencus el, hogy a férfiak, nők és leányoknak igaz ékeség nem a cizfra öltönyben áll, hanem a tiszta, jámbor, tisztességes erkölcsi életben. — Ugyanezt tanítja a keresztény vallás is, mondván: Akarom, hogy az asszonyok tisztességes öltözzetel, szemérmességgel ékesítsék magukat, nem hajuknak fodorgatásával, vagy arannyal, vagy drága kövekkel, vagy drága öltözetekkel, hanem a mint illik az olyan asszonyokhoz, kik isteni szolgálat-hoz kötelezték magukat, jó cselekedetekkel, mely az Isten előtt kedves, és becsületes. 1. Tim. 2 : 9. 10. — aminthogy ez a férfiakra is tartozik.

Csak Phocion feleségét és a Gracchusok édes anyját Corneliát említjük fel, mint akik minden időben ragyognak a történelem lapjain. Az első illetőleg: midőn egy gazdag asszony neki drága ékeségeit, gyöngyös fátolyát, arany lánczát és pereczét, karkötőt, arany gyűrűt mutogatta volna, azt kérdezte tőle, honnét volna az, hogy fejedelemné lévén, méltóságához képest nem csináltat magának effle ékeségeket? mire, ugymond Phocion felesége: Az én uram Phocion az én ékeségem, ki immár 20 éve, hogy Athenában dicsérettel kormányozza az állam dolgai!

Cornelia a nagy Scipio leánya, sokkal ismeretesebb, semhogy szükséges volna föléle hosszan szólnunk. Egyszer a többek közt Cämpániából egy híres udvari dáma látogatására ment, ki is az akkori divatban lévő asszonyi ékeségek-

fog magának szerezni az által, ha hátra nem marad, és átértvén ezen lelkesítő buzditást, azon uton fog haladni, melyet számára a hazaszeretet kijelölt.

Nem vagyunk barátja a nyelvek kizárólagos szabadalmának, ép oly kevésbé mint ellensége azoknak, kik több nyelv birtokába helyezik magukat. Ellenkezőleg ennek, mint az általános műveltség első fokának elérésére szolgálható eszköznek csakis örvendhetünk. De megkivánhatjuk azt, hogy mindenki hazai nyelvét többre becsülje, mint ezeket; hogy hazai nyelve életrevalóságát el ne tagadja. Meltán megkivánhatjuk továbbá mindazoktól is, kik Magyarországon lakváln, élvezik mindazon javakat, melyeket ez ország nyújt nekik, de a magyar nyelvet nem beszélik: hozzák meg ezen áldozatot adóképen, és tanuljanak magyarul. A többségnek hódolni kell mindenütt. Miért legyen épen ezen tekintetben kivétel, hol a hódolat oly könnyű?

Az ország lakóinak többségétől nyilván elvbni elismerése annak, hogy Magyarhon kizárólagos nemzeti nyelve a magyar, mely eme sajátságban vetélytársat nem tür meg: elsoktatná az ezen nyelvet nem tudó ama könnyelmű hiedelemtől, hogy Magyarhonban polgár lehessen, hogy élhessen, nyereszkedhessék, anélkül, hogy a magyar nyelvet beszélje. Mi sem könnyebb, mint ezen segíteni. A haza reményteljes ifjúsága karolja föl legelőbb ez eszmét, tegye ezt tevékenységi körének egyik főadatává, sorakozzék a nemzeti-ség lobogója alá, mely háromszínű vitorláján e jelíget: „a haza minden előtt“ messzire lobogtatja, és törekvésük sikert fog aratni, és a jövő nemzedék elismerésében részesülend!

Azt hiszem, hogy szavaim nem fognak asztalban elhangzani, hanem az aradi polgároknak minden jó és nemesért dobogó szívében visszhangra fognak találni. Remélem, hogy azon eszme, mely a hazai nyelv támogatását tűzte ki feladatául Aradon is föl fog karoltni!

A hazájukat és nemzetiségüket igazán szerető honfiak minden erővel oda fognak törekedni, nehogy a sirjából feltámadó költő elmondhassa:

Szeret mézett, s nem lelő
Honját a hazában.

Tenner Pál.

Arad, június hó 15.

Páris és Cherbourgban a katonai hatóságok és jogászok a commune tagjai és bűnrészesei ellen indított bűnperekkel foglalkoznak. A commune tagjaival, leszámitva azokat, kik csak későn fogathattak el, e hét végeig valószínűleg készen leendnek.

Egy párisi levelező tudósítása szerint legközelebbre rendkívüli fontosságu felfedezések várhatók, melyek újabb világításban tüntetendik fel nemcsak a párisi lázadók tönköit, hanem más, az utóbbi időben szerepelt celebritásokat is.

kel, gyémántok, gyöngyök, fülönfüggők s egyéb ritkaságokkal, szintén a bálmulásig meg volt terhelve. Az asszonyoknak szokása lévén nyakbéli ékszerüket egymásnak mutogatni, ez is tehát mindenféle ritkaságait, melyekkel birt, rendről-rendre Corneliának elibe rakta, s kérte egyszersmind őt, hogy mutogassa meg ő is neki a magáét; nem kétkedvén semmit föléle, hogy egy oly nagy tekintélyű s temérdek kincsű főúri asszonynak, amilyen Cornelia volt, még sokkal drágább és becsesebb ékeségei ne legyenek. Az erényes Cornelia nagy okossággal folytatta az erről való beszélgetést mind addig, míg fiai a Gracchusok, a közönséges iskolából haza érkeztek, s midőn ezek a szépen nevelt gyermekek okos és diszes bátorsággal beléptek volna a terembe, azt mondá Cornelia: Imé ezek az én nyakbéli ékeségeim s fülönfüggőim!

Kérdezze meg most már kiki a maga tulajdon lelkiismeretétől: mit ítéljen ezen négy fő asszonyról? mennyivel fellebb kell neki becsülnie kettőnek egyszerűen nemes maga viseletét, a másikat kettőnek hasznátalan pompájánál s hibája való maguk mutogatásánál? Mert micsoda belső érdem, micsoda nemes szív tetszik meg abból, hogy valaki sok gyöngyöt gyémántot ötvöztetve, azokkal díszeszkiz, s azokon kívül más dologról beszélni sem tud? Ellenben pedig mily nagy lélek, mily nemes szív tetszik ki abból, kiált egy gazdag nőben, ki az afféle hiábavalóságot megvetve, a valóságos becsületet férje iránti hűségbe s gyermekeinek jó nevelésébe helyezve találja fel!

Hogy áll ily nő mellett egy kicsapongó Cleopátra, kinek fülén oly drága nagy két keleti-gyöngy függött, melynek csak egyike is harmad-fél tonna aranyra becsültetett, és mint Plinius írja: „Unicum opus naturae“, a természet kiváltképen való mesterséges művének nevezetett. És hogy a pompa nagszerűségében, melylyel Antonissal vetélkedett, meg ne győztesse, az egyik gyöngy függött erős ecetben felolvasztva, egy itallal felhőrpentette a harmad fél tonna aranyat? A másikat, melyet hasonlóképen le akart nyelni, Klaucius Plaucus mentette meg, ki karjára borulva tartóztatá vissza, hogy azt is le nem szakította, de mit nyert vele? meg kellett lakolni erkölcsstelen életével; mert a rómaiak megfogván, egész biro-

Thiersnek az Orleans-hercegek száműzetésének megszüntetése mellett tartott beszédéből, érdekesnek tarjuk, most midőn annak szószérinti szövege fekszik előttünk, a következőket utána pótolni:

„Azon kérdést vetem fel, mondá a többi közt, ha vajjon kinyithatom-e azon hercegeknek, kik Franciaországba lettek uralkodtak, a kaput a visszatérésre... Ha tanácsomat elfogadnák és azt mondanám nekik: az isten hercegekké teremtette őket, maradjanak továbbra is azok. Az alkotmányozó bizottságban, egy a helyzethez mért javaslattal léptem fel, mely a dynastiákkal szemben elővigyázati rendszabályokat foglalna magában anélkül, hogy sértő legyen. Meggyőződétem azonban, hogy e javaslat elfogadására nincs semmi kilitás. A bizottsággal én közlém aggodalmait; nem mint a kormány feje beszéltem velők, hanem mint a közszerencse vagy inkább szerencsétlenség kezelője. Ekkor azt mondták nekem, hogy a nemzetgyűlésen nem történt semmi, mi alkalmat adhatna az aggodásra.

A hercegek is hazafiaságot tanúsítottak előtem. Tekintélyes emberek által biztosítottak, miszerint nem fognak nehézségeket támasztani, hogy nem lépnek a nemzetgyűlésbe és egyáltalában nem adnak panaszaimra okot. Végre is beegyeztem a hercegek visszatartásába, azonban csakis 1 feltétel alatt. Fentartám ugyanis magamnak a jogot, hogy azon esetben, ha veszélyt látok, hatalmamban legyen minden körülmények közt cselekedni, és kezdeményezni, s erről azután rögtön számot adnék a nemzetgyűlésnek.“

Mint mindenütt, ugy Angliában is kárhoztatják Thiersnek naponta jobban és jobban előtérbe tűnő gyöngységét, mely minden irányban egyaránt mutatkozik. Nemcsak az Orleansokkal szemben járt el oly módon, mely nemcsak a keservesen megboszulandja magát, hanem a soldateska irányában sem fejt ki elegendő erélyt és határozottságot. Angliában igen rossz szemmel nézik ama borzasztó rémuralmat, mely jelenleg Páris fölött baszkodik. Valóban szomorú is hogy Thiers oly embereket megtűr a katonaság vezetői közt, minő a hírhedt Marquis de Gallifet a tömeges gyilkosságok s mérszárlások nyomorult rendezője. Angliában egy második Albanak nevezik őt, de még e nevet sem érdemli meg, mert nem bir azon személyes bátorsággal, mely a spányol hercegeben meg volt. Gallifet ur hősiessé megfutott a németek előtt s most azon babérokat, melyeket a dicsőség mezején szerezni képtelen volt, a fogoly fértiák és nők leglyilkolásával akarja kiérdemelni. Anglia ily körülmények közt sehogy sem érez kedvet arra, hogy a Thiers-kormány részére a porosz szerepét játssza. Londonba már több párisi kommista érkezett, de miután sem a párisi érsek meggyilkolásában sem a gyujtogatásokban részüik nincs, nem fognak kiszolgáltatni. Az igazgatóság Franciaország ellen Anglia minden körében egyenlő. Még a conservativ „Standard“ is attól tart, hogy ha utolsó beszéde után sem sikerül Thiersnek a mai kamrárt feloszlatni, valószínű, hogy az magát alkotmányozó gyűléssé, V. Henriket pedig Franciaország királyává kiáltandja ki. Mi történik francia kölcsönrel, ha Anglia, Holland és Belgium nem vesznek benne részt, mi pedig az említett esély beálltkor bizonyos? — így kiált föl a nevezett lap. Ha Franciaország mai szerencsétlenségéből sem tanul, ugy örökre elveszett.

A francia választási mozgalmakban a bonapartisták tevékeny részt akarnak venni és a már említettek kivül még Forcade de la Roquette, Rouher, Haussmann és de la Geurronière is fel akarnak lépni, mint követjelöltek. Az Orleansisták azzal akarnak fellépni, hogy Aumale herceg tiszteletére egy banquetet rendeznek, mely alkalommal a herceg valóságos programját fogná elmondani — toast alakjában. A baloldal czélul

dalmát s minden kincseit elvették, sőt a megmaradt másik gyöngyöt is füléből erőszakosan kiszakítva, azzal a Pantheon templomban a Venus bálványképet ékesítették fel!

Az ily és az ehhez hasonló számtalan példák meggyőzhetnek mindenkit afelől, miszerint folyvást kiskoruságban szenved az a nép és nemzet, mely az embert fényes ruházatjáról szokta megítélni, mert sokszor a szerény öltöny nagy érdemet, nemes szívet takar, míg ellenben a pompás és divatos öltözet nagy vétkeket és ravasz szívet fedez el! Megmutatják továbbá azt is, mily erős lelki bátorság kívántatik meg arra, hogy valaki a romlásnak indult közvéleménytől elfordulva, magát attól elragadtatni nem engedi, hanem bátran minden visszatartóztatás nélkül szemközt meg áll a divatos világ azon balitéleté előtt, melyekkel a vele nem tartókat illetni nem szokta, s melyeket hamisan szeret ragasztani a józan, egyszerű és mértékletes életmódhoz!

V-ik Károly császár idejében, kinek már az élet is terhére volt, sok idegen jövevény és nemesség járt föl s alá Németországban, különböző nyelven és öltözetel, mint nálunk kezd a dolog fordulni sok helyen, nevezetesen pedig az ország szívében Budapesten.

Látva a németek, kiknek akkor szokásuk volt — talán ma is az — minden új öltönyön nagy mohósággal kapni, másokat majom módjára követni, — ők is az ott járókelő külföldiek ruházatja szerint kezdetek öltözködni. Ezt észrevehén a bölcs és eszes Wittembergi fejedelem Hulderik, keményen megtiltotta, hogy senki az ő tartományában idegen öltözetet viselni ne merészeljen; mert ugymond — a tapasztalásból tudja, hogy az idegen öltözet, idegen erkölcsöket, az idegen erkölcsi idegen vendégeket hoznak az országba. Nem is csalta meg a fejedelmet meggyőződése; mert csak hamar, midőn 1547-ben különböző népekből szedett seregével a szász választó fejedelmet és Fülöp hessiai tartománygróft meggyőzte volna, a császár nagy kárával látta Németország, miszerint az idegen öltözetek mily sok idegen vendéget hoztak be az országba, és mily sok erkölcsstelenséget terjesztettek el!

Kristóf fejedelem Hulderik erényes fia, ki édes atyjának nemcsak a birodalomban lett örö-

tízte ki, hogy a monarchista mozgalomnak azáltal vet gátat, hogy Thiers két évre ideiglenes felhatalmazását fogja követelni. A bonapartisták is csatlakoznak ehhez szívből; de céljuk IV. Napoleonnal a regenséget állítani fel. Conti már összeköttetésben van Napoleonnal.

Döllinger szózata a német katolikusokhoz.

Németország ó-katolikus tudósai Pünkösöd óta tanácskoznak. Most megállapodásra jutottak és aláírták a Döllinger által szerkesztett és a katolikusokhoz intézendő következő felhívást:

Először: Mi megmaradunk a vaticani dogmák elvetése mellett, melyek a püspökök minden tagadása dacára, a pápának személyi csalhatatlanságot és teljhatalmat adnak az egyházból.

Másodszor: Megmaradunk azon szilárd meggyőződésünkben, hogy a vaticani decretumok komoly veszélyt képeznek az államra és társadalomra nézve, általában összeegyeztethetetlenek a mostani államok törvényeivel és intézményeivel, és hogy azok elfogadása által politikai kötelességeinkkel és eskünkkel megoldhatlan meghasonlásba jönnek.

Harmadszor: Maguk a német püspökök a vaticani dogmák egyenlőtlen, ellenmondó magyarázatai által tanúsítják, hogy annak új voltát igen jól tudják és amiattigán szégyenlik magukat. Ezért sajnáljuk, hogy a püspöki tanhatalom ilyenre használtatott, és sajnáljuk, hogy a német püspökök nem tartózkodtak újabb pástori leveleikben hiteik lelkiismereti felszólalására az értelem és tudomány gyálázásával válaszul.

Negyedszer: Mi a püspökök fenyegetéseit, mint jogtalanokat és rendeleteiket, mint érvényteleneket és nem kötelezőket — visszautasítjuk. Mi tudjuk, hogy az excommunicatiojuk által sem a hívek jogukat az egyházi kegyelmi szerekre, sem a papok hivatásukat, azokat osztogatni, el nem eszthetik, és el vagyunk határozva, hogy oly cselekedeteket, melyek általunk terjesztésére vannak számítva: jogunkban nem engedjük magunkat megengedjünk.

Ötödször: Azon reményben élünk, hogy a most kitört harc felsőbb vezetés alatt lesz azon eszköz, mely a rég óhajtott elkerülhetlenné vált egyházi reformot az egyháznak nagy alkotmányában, mint életében előkészíti és megvalósítja.

Mit remélünk egy igazi egyházi regenerációban, melyben minden katolikus kultúránk: sajátosságainak megfelelőleg, kulturális hivatásának megfelelőleg az egyetemes egyház szabad tagja lesz; a clerus és laikusok egyetértőleg működnek közre az egyházi élet fejlődésére: az egyház tudományosan képzett episcopatusa és primatusa visszanyeri helyét a világ-kultúra élén és így regeneratio által reméljük, hogy a keresztényi fejlődés a keresztényi konfessziók újlagos egyesítésének főcéljához közeledtünk.

A felhívást 31 tudós írta alá. Ezek közt: Döllinger, Außer, Reinken, Schulte, Knott, Michaelis, Stumpf, Acton, Noygraf, Ziangibl stb.

Atzél Péter levele,

melylyel az aradmegyei Deákpart elnökségéről lemondott.

Felolvastattam a jun. 14-én tartott pártértekezleten. Tekintetes Varjassy József urnak, mint az aradmegyei Deákpart alelnökének:

Tisztelt polgártárs, kedves barátom! Ha visszaemlékszem az aradmegyei Deákpart kebelében, önökkel jó- és balsorsban együtt eltöltött évek s áttét események hosszú sorára, az öröm és fájdalom vegyes érzelmeinek hullámai rezgik át lelkemet.

Önéretteljes örömet érezek annak tudatában, hogy nekem, mint fiatal újonc politikusként jutott

köze, hanem annak jámbor életét, fejedelmi jószág cselekedeteit is mindenben és igazán követtem a vesztegetést és kevelységet természete szerint gyűlölte, midőn szíve nagy fájdalommal látta volna, hogy az idegen öltöztet, melylyel a betódultak alattvalóit megvesztegették úgy a katonai, mint polgári rendben, hogy azon általa utált, hosszú, bő, lompos nadrág, kirihadlanul erőt ne vegyen állama területén, azon sajátoság gondolatával barátokozott meg, miszerint egy pár hóhért éppen olyan rut, bő, szőr közepéig lenyúlt lompos plundrába öltöztetett, megparancsolván szigorúan, hogy abban járjanak szerteszélelyre a városok és falukban, abban jelenjenek meg közönséges téreken, hogy így mindenek láthatassák azon rut öltözetet kellő lomposágában!

Csakugyan célt is ért a fejedelem; és e példát más több fejedelmek, főurak, nagyvárosi polgármesterek követvén, felszabadították magukat az idegen öltönyök befolyása alól.

Ámbár megengedjük, hogy van oly pompa és fényűzés, mely a darabos erkölcsöket kisimítja, a képzeltető tehetséget megélesíti, s az emberi ismeret nagyobb nagyobb tökélyre emeli, de mindazonáltal, ha az ily fényűzés a nemzeti nyelv és öltöny áldozatul dobásával vásárolták meg, ez esetben még akkor is, ha szélesen kiterjedő kereskedése van is az országnak, eanek csak szegényítésére és romlására fog ezelőzni.

A fényűzés által, mint egy író mondja: némi gazdagabb családok igen sokba kerülő újabb újabb divatokat szoktak behozni, ezt a szegényebbek, csupán kevelység és nagyra vagányból követni szokták. E szerint a divat napról napra terjed fűn és alatt, a jövedelem pedig semmivel se szaporodik, ily esetben természetesen az emberek iszonyodnak a házasságtól, azok is kik házasodnak, inkább cselekszik azt világi érdekből, mint hűség és szeretetből:

Hajdan, ha a magyar egynek kezét adott, Örök hűséget is csak annak fogadott; Csak az ázó s kapa választás meg őket, Egyik fel sem tartott lógós szeretőket — Ma az oltárnál tett esküvések csak lárvák, Ház, kebel s szerelem másnak vagyon tárva!

a szerencse, imádott hazánk és szeretett megyénk egy válságos időszakában, önöket, nem az én csekély személyem, hanem egy nagy elv zászlója köré gyűjteni: akkor, midőn az elv, midőn a zászló felülről úgy mint alulról üldözve, s az ahhoz való ragaszkodás tövissel és áldozattal teljes volt. Büszke örömet érezek annak tudatában: hogy mi voltunk az első a egész hazában, kik az általunk vallott elvnek zászlajára reá irtuk azon gondviselészerű nagy nevet, mely az aranytisztá polgárerény s gyémántzilárd honfjellel dícsugaraiban tündöklök.

De ha mindezen mozzanatok bennem egyfelől az öröm és meglepődés élénk érzelmeit költik; szorongó fájdalmat gerjeszt másfelől bennem a válság pereze, a gondolat, hogy egyidőre legalább nem küzdhetek önök soraiban, sem mint vezér, sem mint követ; azon férfiak soraiban, kik Aradmegye értelmiségének zömét és fénypontját képezik.

Aradmegye főispánjává lett kineveztetésem következtében ugyanis, mint önök bölcsen belátni fogják, nem lehetek többé a pártnak elnöke.

Midőn tehát önt, kedves barátom, ezennel felkérem, hogy ezt a párttal közölni, és a szükséges intézkedéseket saját tapintatos belátása szerint, s a központi választmányával egyetértve megtenni sziveskedjék: egyszersmind arra is megkérem, miszerint részéről fogadja legmelegebb és leghálásabb köszönetemet azon buzgó baráti kitartásért, melylyel az ügyet és néha azzal kapcsolatba jött csekély személyemet támogatni sziveskedett. Fejezze ki e forró köszönetemet az egész párt irányában is; s adja elő, sőt támogassa részéről is, szokott elragadó ékesszólásával azon kérésemet, hogy engemet új nehéz pályámon is lángoló honszerelmükkel, fényes tehetségeikkel s eddigi kegyes barátságukkal erősítsenek.

En részemről ezután is noha a pártok felett állva, — de sőt éppen ezért, meg nem szűnöm hite lenni az általam mindig vallott elvnek: az alkotmányos szabadság elvének!

S e tekintetben ragaszkodom azon jelszavomhoz, melyet mint őseimről öröklött czímjelenyt, polgármaggyá lett választatásom alkalmával kimondtam, hogy t. i. később leszek Frangi quam Flectere.

Mokra, máj. 31-én 1871.

Igaz tisztelettel
Atzél Péter.

Tisztelgés az új igazságügyminiszternél.

Mint előre jeleztük, ma d. e. 10 órakor tisztelt az igazságügyminiszterium összes személyzete Bittó István újonnan kinevezett igazságügyminiszternél. Pont 10 órakor az egész személyzet Csemegi Károly államtitkari helyettes vezetésével az igazságügyminiszterium nagy fogadó termében összesereglett, hol nem sokára a miniszter ur is megjelenvén, Csemegi által következő beszédrel üdvözöltetett:

Nagyméltóságu igazságügyminiszter! Kegyes uram!

Ó felsége excellenciátat igazságügyminiszterre legkegyelmesebben kinevezni méltóztatván, miniszteriuma közigazgatási osztályainak személyzete örömmel üdvözlöi Nmgdod fontos, diszes, de egyszersmind terhes pályán. Mi, akik a lelépott nagyszellemű és magasztos keblű igazságügyminiszter buzgó küzdelmének, fáradságainak naponta tanui valánk; minémi illetékességgel birunk azon áldozat nagyságának megbírálására, melyet Nmgdod fontos állás elfoglalása által a hazának hozott.

A személyzet, mely exciálnak e perczen bemutatja hódolatát: a munka iskolájában növekedett fel: e személyzet mindenik tagja át van hatva annak tudatától, hogy közege levén a felelős miniszternek: az ő szellemének és akaratának kifejezője; hogy hivatása nem ragyogni: hanem a mindennapi kötelesség aprónak látszó, de összefüggésben fontos feladatát egész erélylyel és odaadással hiven teljesíteni.

Számoljon Excellenciátat e személyzet buzgalomára, ügyzeretetére ragaszkodására: és engedje meg, hogy magas kegyét hivatalnokai részére kikérjem.

Adja Isten, hogy siker koronázza Nmgdod törekvéseit, s hogy a nemes önzetlenséggel hozott áldozat igazsággyűnk helyes reformjában találja termékeny jutalmát.

Erre a miniszter köszönetet mondván a szíves fogadtatásért, azon reményét fejezte ki, hogy a miniszterium személyzete az eddigi buzgalommal és önfeláldozással fog küzdeni azon ügyért, a melynek vele együtt munkása. Azon nagy és magasztos feladat, a mely reá várakozik, megkívánja mindnyájunk erélyes és harmonikus közreműködését, s reméli, hogy ezen harmonia nemcsak a miniszterium belső működését, hanem egyszersmind azon hivatalos viszonyt is jellemezní fogja, amely a mai naptól kezdve közte és a miniszterium személyzete között fennáll. Ezután megemlítte, hogy az ügy beosztásában esetleg változtatásokat teend, mely azonban bővebb megfontolást igényel, s ezért felszólítja az egyes tisztviselőket, hogy egyelőre eddigi hatáskörükben működjenek. Mind ezen, mind a Csemegi államtitkari helyettes által tartott beszéd többszöri éljenkiáltásokkal lön felbe szakítva; ezek után következett a személyenkinti bemutatás, mire az ünnepélyes üdvözet és fogadtatás véget ért.

Táviratok.

Versailles, jun. 13-án. A nemzetgyűlés elfogadta az indítványt, mely szerint a nemzeti védelmi kormány tetteinek megvizsgálására egy bizottság küldetik ki azon indítvány alkalmából, hogy a nemzeti védelmi kormány tagjai számot adjanak működésükről. Trochu kifejté az okokat s azt mondá: A hadsereg szétesése s a hadműveletek megállítására, Páris ellenállását, ha nem is reménytelenné, de szükségessé tevők Franciaország becsületének megmentésére. Trochu különben Amerika, Anglia és Olaszország segélyére is számított.

Bukarest, jun. 14. A kamra tegnapi ülésében megszavazta a feliratot, mely loyaltitást és hűséget fejez ki a trón iránt és támogatást ígér a kormánynak.

Prága, jun. 13. Az orvosi kar dékánválasztásánál a cseh jelölt: Jirusch győzött. — A cseh munkászervezők engedélyért folyamodtak egy általános cseh munkásegylet alapítására iránt. — A prágai távirad hivatalban tett vizsgálat kideríté, hogy a sürgönyök tartalma már előbb elárutottat, mintsem a prágai távirad hivatalba megérkeztek.

Berlin, junius 12. Waldersee gróf ma, mint német ügyvivő, Párisba megy. Titkárul Blum hadnaggy megy vele ki eddig a hadügyminiszteriumban volt alkalmazva. — Idegenek roppant számban érkeznek. — Az elfoglalt ágyukból 500 mitrailleurse már fel van állítva.

Bécs, jun. 14. „Pr.“ jelenti: Jövő vasárnap Olmützben a német-morvapárt összegyűl. Ez alkalommal több reichsrathy képviselő is meg fog jelenni.

Boroszlo, jun. 14. A városi színház tegnap leégett. Megmentése nem volt lehetséges. Több egyén életét veszté.

Páris, jun. 13. A praefectura jelenti, hogy a közegészségi állapot Párisban majdnem teljesen kielégítő. Semmiféle járvány sem uralkodik. — A „Patrie“ jelenti, hogy a nemzetőrség feloszlata egész Franciaországra nézve el van határozva.

Legujabb.

Bécs, jun. 14. Andrassy a hadügyi bizottságban felvilágosításokat nyújtott a határörvidékre vonatkozó stipulációkra nézve. A bizottság meggyőződött, hogy ezek képesek lesznek mind a határörvidéket, mind Horvátszlavonországot, mind pedig Magyarországot kielégíteni. Kuhn hadügyér csak rövid ideig volt jelen az ülésen, minthogy a királyhoz volt hivatalos. Az ismert 3 pontra holnap fog válaszolni. A bizottság ezután átalánosságában átvette a határvidék budgetjét és a hadi budget extraordináriumát úgy, hogy a részletes vita az egyes czimek fölött holnap, vagy ha Khun válasza hosszabb időt igényel — holnapután megkezdhető.

Berlin, jun. 13. A „Kreutz Ztg.“ bécsi levelezője szerint a Hohenwart-miniszterium federalismusra és absolutismusra törekszik. Ez utóbbi pedig megdöntené a magyar kiegyezést és a Deákpart elveit, míg a személyes unióvala magyar balpártot juttatná uralomra.

Versailles, jun. 13. A nemzetgyűlés mai ülésében indítványt hozott egy bizottmány kinevezése a nemz. honv. kormány eljárásának megvizsgálására; az indítvány sürgősen elismertetvén, elfogadtatik. Trochu kifejté a hadsereg hanyatlásának okait, s elmondja, hogy ő volt Párisban az egyetlen tábornok, ki a főváros ostromlásának fontosságát fölismeré, s a császárhoz intézett levelében kinyilvánította, hogy egy Páris körül összehívandó segédseregben van az egyedüli menekülés, ő továbbá Bazaine hadseregének visszahívását sürgette, mit politikai tekintetek azonban meggátoltak. Chalonsban konferentia tartott a császárral, MacMahon, Napoleon hg. és mások jelenlétében aug. 17-én, hol arról volt szó, hogy a császár a kormánnyal vagy a főparancsnokságról mondjon le s a császár inkább az utóbbira levén hajlandó, Trochu Páris kormányzója czimmezal azon küldetést nyerte, hogy a császár visszatérését Párisba előkészítse, midőn Trochu ismét kikötötte, hogy MacMahon hadai Páris alá húzódjának. A bizalmatlan császárné azonban erélyesen ellenezte a császár visszatérését, Palikao szintén ellene volt a sereg Párisba térsének, sőt minden haderőt Metzbe küldeni határozott. Kiemeli ezután, mily bizalmatlansággal viseltettek iránta, aug. 18-tól szept. 4-ig, s nem adták át neki a főparancsnokságot. Elmondja, hogy a szept. 4-diki kormány előtti mindjárt eleve kijelentette, miszerint az ellenállás hősiesség, de a mely az ország becsületének megmentésére szükséges; ő mindamellett az angol és olasz hadak segélyül sietésére folyvást számított. Páris védelmére nézve felhozta, hogy minden sebtében állítottatott, hogy az erődök nem az új szerkezetű ágyuk ellen voltak építve, hiányzott a kellő lökészet s míg ő a nemzetőröket begyakorolta, a poroszok megközelíthetetlen erőműveket hánytak fel.

Florence, junius 14. A senatus és a kamara jul. 10-dikére hivatának egybe Rómába. — Az összes nagy hatalmak követi illető kormányuk megbízásából elegendőnek jelentették ki a pápára vonatkozó garancia törvényeket. A francia követ-ség előkészületeket tesz a Rómába leendő átköltözésre.

Berlin, junius 14. A dotationalis törvény előleges megvitatására kiküldött bizottság hosszabb vita után, melyben Bismarck is ismételve részt vett, elfogadta az előterjesztést azon módosítással, hogy a 4 millió a császár rendelkezésére bocsáttassék azon államférfiak és hadvezérek dotálására, kik a háboru nemzeti sikerének kivívása körül kitünő szolgálatokat tettek.

Bécs, jun. 14. A cseh pártvezérek hevesen agítálnak egy a czárhoz Emsbe küldendő üdvözlő küldöttség mellett, szemben a csehországi németek által tervezett s Vilmos császárhoz menesztendő küldöttséggel.

Bécs, jun. 14. A „N. fr. Presse“ értesülése szerint a reichsrath julius közepén fog elnapoltatni.

Ujdonságok.

Az aradi vaspályaudvar talán egész Magyarországon a legnagyobb forgalmi calamitások okozója, pedig bizon az ország számos oly indóház van, melynek helyiségei távolban sincsenek kellő arányban e feladott és kirakott árutömegekkel, mint ez a fővárosi pá-

lyaudvarokon kívül, különösen a miskolczinál t-a paszthalható. Az aradi pályaudvar 13 év óta változatlan maradt, ámbár azóta több vasutvonal ide fut be és innen indul ki. Mig 1868-ban az áruforgalom itt mintegy 5 millió vámmázására ment, a lefolyt évben ez már 15 milliót ért el és az erdélyi vasut hálózatjeljes kiépítésével valószínűleg még sokkal nagyobb leend. Kétségtelen tehát, hogy a mostani állapotot továbbra meghagyni nem lehet; kíváncsok, hogy az erdélyi vasut számára egy külön indóház építtessék. A „P. Lloyd“ ma e tárggyal tüzetesen foglalkozik és részletesen elősorolja mindazon bajokat, melyek a gazdaközönség, a terménykereskedelem, de különösen a szesz és lisztipar nagy kárára itt tapasztathatók. Az érdekeltek folyamodtak a kereskedelmi miniszteriumhoz, ez azonban őket csak azzal nyugtatta meg, hogy tudatta velük, miszerint az alkudozások a pályaudvar kérdésében már 1869. óta folyamatban vannak. Ideje volna, hogy ez égett kérdés valahára annnak rendje és módja szerint elintéztessék.

* Temesvár még mindig a Bach kronlandjában képzele magát, ugyanis van neki egy városi épülete, melyben kaszinó helyiség, bálterem, kávéház, boltok, lakások és egy díszes színház van, a színház nevezett mellékeépületei vagy 16—20 ezer forintot hajtának évenként, s ezt a szép és dúso jövedelmi forrást a színházzal együtt egy természetben lefizetett aranyért élvezi azon német igazgató, ki német színtársulatot tart Temesvár lakosságának. Ez igen pompás gescheft lerchenfeld népének, s bár lehetne okunk sajnálni a német elemről ezen földesuri jövedelmet hazánkban, de elnéznék és megbocsátanók az esetben, ha az igazság, méltány és viszonyosság szempontjából egyik évben a magyar, másik évben pedig a német színtársulatnak adná ki Temesvár tanácsa színházi épületét, a város vagyonát, mert Temesvárnak bizonyára magyar ajkú lakossága is van. Hanem mikor azt halljuk, hogy a nemzeti színház tagjaiból alakult társulattól 16—20 ezer forint évi jövedelmet élvező német igazgató százhatsvan forintot követel minden előadás után, holott ő a nyári időnyben nem is használja a színházat, lehetetlen föl nem szólnunk a jogtalan és brusque kíváncs ellen. Nem hisszük, hogy Temesvárt nem volna nek magyar polgárok, kik bizonyára méltán igényelhetik, hogy saját városi épületükben magyar színelőadásokat élvezhessenek; miután ugyanis egy-egy félváltat alatt juthatnak ilyenekhez. Most is csupán 6 előadást bírhatnának és pedig a nemzeti színház tagjaitól, de ettől el fognak esni, mert ily roppant adót nem fizet, de nem is fizethet a hazai színészet saját országában.

* Beküldetett szerkesztőségünkhez „Alföldi úthálózat“, tervező b. Balácsy Antal 1871. Ára 2 frt. A munka a szerző által tervezett kőutak kivételében a főtenyező erőt a katonaság munkaserejének felhasználására fekteti. Kiindulási pontul Buda-Pest van véve s a megyék, kerületek, városok, helységek anyagi érdekei szemelőköt tartva, s díszes térkép van hozzá mellékelve. Ajánljuk minden érdekelt figyelmébe. Kapható minden hiteles könyvtárban.

* Catalepsia. A pozsonyi országos kórházban jelenleg egy beteg fekszik, kinél a körjelenségek a tudományra nézve a legnagyobb érdekel birkak. „Pr. Ztg.“ írja, hogy a beteg catalepsziában (dermedési kór, Starrsucht) szenved és már 23, mond huszonhárom nap óta szakadatlanul alszik. A beteg 23 éves, K. József Tót-Prónából Turóc megyében, Szegény szülőktől származott, saját szorgalma által tartotta fön magát és több latin iskolát végzett. Az utóbbi években gyakran görcsöket kapott, úgy hogy napokon keresztül eszmélet nélkül feküdt, sem nem evett, sem nem ivott s felébredése alkalmával mindig ördjögési rohamai voltak. A fiatal ember beállott a ferenczrendi szerzetbe és szerencsétlen betegsége itt is elérte néhányszor, de 3 napnál tovább sohasem volt önkívületben. A m. hó 20. azonban elaludt és 25-én sem ébredt fel. Ekkor a szerzetesek aggodni kezdtek, hogy élet hiánya miatt meg fog halni, s így a kórházba szállították. Junius 12-ig még mindig nem állott be nála semmi változás. Egy alszik, mint az egészséges ember, lehellete szabályos, érverése rendes; a bőr is teljesen érzékeny, mert a húzótapaszok azonnal megteszik hatásukat. Mindeddig meghiusul minden kísérlet, amivel fel akarták költetni. A beteg tagjai azon helyzetben maradnak, amelybe helyezik. mig más fekvést nem adnak nekik. Csúveken át öntenek belé folyékony táplálékot. Mystificationra gondolni nem lehet, mert a kórházi igazgatóság a beteget folyton gondos orvosi felügyelet alatt tartja.

* Kényes operatio. Glasgowban egy állatseregletben megfajult egy hatalmas himoroszlánnak a foga, miután egy szolga vasruddal szájára ütött volt. Inye borzasztón feldagadt, nem vett magához semminemű eledelet, látni való volt, hogy beledöglik. A sereglet tulajdonosa nem szeretett volna megválni a gyönyörű állattól s módokon törte fejét, hogy megmenthesse. Végre akadt egy orvos, a ki elég bátorsággal birt az orozslán szájának megvizsgálására vállalkozni. Az állatot roppant erőfeszítés után oda kötözték a vasműzhoz, úgy, hogy talpait nem használhatta, egyszerű addig ingerelték, míg száját kitarította, akkor hirtelen vasvillát dugtak bele, úgy hogy többé nem szoríthatta össze fogait. Ekkor az orvos hirtelen előszedte szerszámai, felmetasztette a dagadt inyhust s azt tapasztalta, hogy az egyik metsző fog össze van zuzva. Azt aztán darabokban vette ki, miközben az orozslán rettenő ordítást mivelt, minden izma vonaglott s többször már attól lehetett félni, hogy elszakítja köteleit. A műtét azonban minden veszély nélkül, szerencsésen végbement s most az orozslán bordeauxi borba áztatott vakart has mellett szépen halad üdülése felé.

* Az odessai károsultak segélyezéséhez. A belügyminiszter a bővetkező körrendeletet intézett a tvhatóságokhoz: Az odessai cs. kir. konsulatnak a közös belügyminiszteriumhoz intézett jelentése szerint az ottan tartózkodó és a husvéti pórzavargások által károsult izraeliták segélyezésére, ugyancsak Odessában egy bizottság alakult, mely szerint a helybeli adományok, részint a külföldről érkezett küldemé-

nyek folytán tetemes összegek felett rendelkezik s mégis mind e mellett a károsult idegen alattvalók nem részesítettek a célba vett segélyezésben, hanem a végül jelentkezők esetében az illetékes ügynökségekhez utasítottak. Miután az érintett károsultak között magyar osztrák honpolgárok is találhatók, kik összes vagyonukat elvesztették, az említett ügynökség azon helyes indítványt téve, hogy a m. korona országában honos egyének, kik husvétkor Odessában ama zavargások folytán kárt szenvedtek, legalább azon könyöradamányokból nyerjenek segídélyt, melyek a m. korona tartományában szedettek. E végből felhívatik a törvényhatóság, miszerint intézkedjék, hogy a hatósága területén netán folyamatban lévő ily természetű gyűjtések eredménye ne az Odessában alakult gyűjtőbizottságnak, hanem közvetlenül az Odessában székelő cs. kir. konsulatnak küldessék meg, mely küldeményt czéljának megfelelőleg fogja elhasználni.

* Contrebande. Egy csik-sz-imrei fiatal székely ember közelebb egy Magyarországon lakó rokonát Kolozsvárra vitte. Visszajövet utközben 50 font termésdohányt vásárolt, melyet székely

kerébe pakolva, a „Fehér lóhoz” címzett vendéglőbe hajtattott be. Pénteken, vagyis f. hó. 2-án, ismert székely téhészegél bíró pénzügyőreink közül kettő a székelyben megtalálják a tilalmas portékát és a tulajdonost azonnal 275 frtra itélik el. Mint-hogy, természetesen, ennyi összeggel nem rendelkezhet, mindjárt szekerére és lovára tétetett a hivatalos kéz. Emberünk azonban e rövid executio iránt nem volt egészen közömbös, nem lévén többé semmi kétsége azíránt, hogy utközben lovaitól és szekerétől megfosztatik, gondola magában: ha már rá ily contrebandot süttöttek, nekem is van alkal-mam „contrebandot” venni. A mily tilalmasnak találta a fináczer a szekerben lévő dohányt ép oly tilalmasnak találá emberünk is utban lévő tulajdo-nának föltétlen confiscatioját. Ugyanazért, midőn a fináczerot szekerén látta, gondolván magában: hisz ez még tán az enyém lenne, — elkeseredettségé-ben ő is a szekerre ugrik s a magát puskájával vé-deni kezdő fináczernek kezéből fegyverét kicsavar-ván, egy pillanat alatt a fináczer a kövezetre dobta ki; ez nem volt elég, hanem ő is ráugrik a szerencsétlenre s az elfoglalt puskaival addig verte, míg csak tudta. A másik fináczer mindezt látva,

övéssel akart közbe vegyülni, de a boszút lihegő székelynek fenyegetésére tanácsosabbnak tartá a kapu felé húzódni. Erre a puskát a kövezeten csaknem porrá törte. Az egész dolog pedig azzal végződött, hogy székelyünknek lovát és szekerét ugyancsak lefoglalták, s folyó hó 5-én elárverezték 375 frttért, mely összegből csak 9 frtot juttat-tak neki vissza, a többi a dohány és a szétért pus-kaárba számítottatott. E nem remélt uti-véletlen után nem volt mit tennie, mint kocsisát gyalog ha-zaküldeni s magának fuvarról gondoskodni. Mégis csak drága a jó magyar dohány!

* Érdekes hagymakoszoru. Debreczenben tetszett valakinek azon eseten él-czet kockáztatni, hogy a legközelebbi müked-velő eladás alkalmával egy hölgynek ki a mü-kedvelő eladásban résztvevő, boríték és pecsét alatt, hagymakoszorut küldjön. Ha gondolta volna a beküldő, hogy ezen kellemetlen kitüntetéssel épen a szenvedő emberiség könnyei letörölésére működik és pedig ezen megtisztelt hölgy által, bizonyára visszaretten vala, a csiny elkövetésétől. Mert a mükedvelő eladás végével rögtönzött estélyi alkalmával a hölgy tisztelői az önkéntes ár-

verésre kitett hagymakoszoru árát vetekedve ver-ték fel, míg végre egyik árverelő 50 frttért tarthatá meg azt; az 50 frt a növegyeti árveház javára for-dították. És így az illető hölgy az ügyetlen sértés-ért bő kárpótlást nyert azáltal, hogy az árvek szenvedési enyhítettnek általa, illetőleg a nevelés oltárára esik a drága küldemény. Sokily hagyma-koszoru még: s az árvek ügye biztosítva lesz!

Az aradmegyei takarékpénztár a takarékpénztári betételeket 6%-kal kamatoztatja, le-számitol naponta piaci és telepitett váltókat, elő-legez értékpapirokra és nyers terményekre, min-dennemű állam- és értékpapírok megvételét és el-adását a pesti és bécsi börzén a legillendőbb felté-telek mellett eszközözi.

A bécsi börzéről, lapunk be-zártaig, nem érkezett meg a távirati tudósítás.

A szerkesztésért felelős: Bettelheim V.

A pesti ár- és értéktörzsde hivatalos arjegyzése, június 14-én.

Gabonák.	Ö. u.	Hag-gulat	Vámmászán-kint		Vámmászán-kint		Defektus o. art. f.
			font	frt.	font	frt.	
búza bántási.	uj		83	5.75—5.85	84	5.90—6.—	
" " " "	"		85	6.10—6.20	86	6.25—6.30	
" " " "	"		87	6.35—6.45	88	—	
" " " "	"		83	5.80—5.90	4	5.95—6.05	
" " " "	"		85	6.15—6.25	86	6.30—6.35	
" " " "	"		87	6.40—6.50	88	—	
" " " "	"		83	5.75—5.85	84	5.90—6.—	
" " " "	"		85	6.10—6.20	86	6.25—6.30	
Rózs.	80 font után	szilárd		3.40—3.45			
Arpa, malátán.	72 " "	"		2.35—2.75			
abrakul	72 " "	"		2.25—2.35			
70	" "	"		2.15—2.20			
Kukorica bántási	mérője	"		—			
másmint	"	"		—			
Bab	60 " "	szilárd		—			
Köles.	80 mérője	"		—			
Repezeke	75 " "	"		—			
bántási	75 " "	"		3.35—3.50			

Értékpapírok.

Állampapírok.		Ár	Tartva
Magyar vasúti kölcsön 120 frt	ezüstben	107.40	107.60
Biztosítások.			
Első magy. biztosító társaság.		125.50	126.—
Haza, életbiztosító bank		94.—	96.—
Pannónia v. bizt.		339.—	342.—
Pesti biztosító intézet		268.—	270.—
Unic viszontbiztosító bank		320.—	322.—
Nemzeti biztosító-bank		—	—
Vasutak.			
Pesti közut.		282.—	283.—
Pesti közut III. kib.		—	—
Budai közut.		120.—	125.—
Alföldi.		176.—	176.50
Észak-keleti.		163.50	164.50
Magy. keleti.		84.50	85.50
Bank és takarékpénztári rész-vények.			
Angol magyar bank.		88.—	89.—
Magyar általános hitelbank.		108.75	109.25
Francia magyar bank		78.25	78.75
Pesti népbank		34.50	35.—
Pesti kereskedelmi bank		680.—	685.—
Pesti iparbank		440.—	445.—
Pesti takarékpénztár		3400.—	3450.—
Pest-budai takarékpénztár		166.50	167.—

Malmok.

Ár		Ár	Tartva
Árpád-gőzmalom	260.—	265.—	
Aradi gőzmalom	—	—	
Bjalmó	200.—	205.—	
Cencordia	548.—	550.—	
Király	350.—	360.—	
Luiza	132.—	133.—	
Molnár és sütőm.	183.—	184.—	
Unio-malom	290.—	300.—	
Victoria gőzmalom	215.—	218.—	
Hengermalom	850.—	860.—	
L. budapesti gőzm.	595.—	600.—	
Budai gyártel.	69.—	70.—	
Pannónia	585.—	595.—	
Egyéb részvények.			
1. magyar serfőződe	587.—	592.—	
Király serfőződe	81.50	82.50	
Hajózálog társ.	100.—	102.—	
Első m. gőzhajóz. t.	74.—	75.—	
Keresk. gőzpárt.	445.—	455.—	
Budapesti lánchíd.	—	—	
Országos gőzhajó társaság.	43.50	44.—	
Magyar Lloyd	—	—	
I. magyar gépgyár	—	—	
Mátrai kuz.	10.—	11.—	
Butor kéményzet	—	—	
Rimamurányi bánya	6000.—	—	
Salgó-tarjányi	117.—	118.—	
Pest-fiumei hajóp. gy.	—	—	
I. szeszünomító	—	—	
Ujpesti	—	—	
Alagut	104.50	105.50	
Záloglevelek.			
5 1/2% m. földh. zál.	89.25	89.75	
6 1/2% m. földh. zál.	—	—	
5 1/2% Magy. jelzálgb.	84.—	84.50	
Kereskedelmi bank	90.50	90.75	
Elsőbbségek.			
Lánchíd 6 1/2%	91.—	91.50	
Miskolci malom	—	—	
Losoncai posztógyár	—	—	
Budapesti malom.	160.—	162.—	
Pénzretek és 3 havi váltók.			
Arany	5.88—	5.90—	
Napoleonor.	9.86—	9.88—	
Ezüst	122.50	123.—	
Pócorz tallár	1.82 1/2	1.82 3/4	

A pesti börze június 13

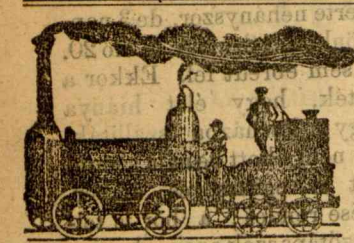
Államadósság 100 frt után.		Ár	Tartva
Jövedék máj.—nov. szlv. bankj. 5 1/2%.	ezüst	59.95	59.15
1839-ki sorsj. egész (250 pp.) 100 f. után		69.—	69.10
1854-ki sorsj. (250 frt pp.) 4 1/2%		243.—	243.50
1860-ki sorsj. egész (500 frt o. é.) 5 1/2%		93.75	94.—
1864-ik (100 frt o. é.)		99.25	99.50
Magyar vasúti kölcs. (120 frt ezüstben)		125.25	125.75
		107.40	107.60
Földterhermentesítési kötvények (100 frt pp. után)			
Magyarországi.	1867-ki áradékkal	—	—
Erdélyi	—	—	—
Temes-bánsági	—	—	—
Horvát- és tótországi	—	—	—
Részvények.			
Angol-osztrákbank befiz. 100 frt ezüstb.		238.50	241.—
Hitelintézet 200 frt.		287.50	287.75
Alap-osztr. lezámitoló társ. 500 frt		899.—	903.—
Nemzeti kőszaktár társ. Pesten.		118.—	118.25
Nemzetibank		794.—	795.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.		579.—	581.—
Ferdinand észak. pályá 1000 frt pp.		2255.—	2260.—
Frieszt Lloyd 500 frt pp.		378.—	380.—
I. Erdélyi pályá 200 frt ezüstben		—	—
Államvaspályá pp. 200 frt ezüstben		428.50	429.—
Déli vaspályá o. é. 200 frt ezüstben		175.30	175.50
Fizai vasut vp. befiz. 140 frt pp		243.50	244.—
Záloglevelek (100 frt után).			
Osztr. földhitel. ezüst 5%		106.40	106.70
" 33 évben visszafizetendő o. é.		86.90	87.10
" nemzeti bank 5% osztr. ért.		92.50	92.70
Elsőbbségi kötvények (100 frt után).			
Alföld-fiumei vaspályá 200 frt ezüst 5%		88.90	89.10
Duna-gőzhajózási		—	—
Ferdinand észak. vasut 5% pp.		91.50	92.—
Pécs-bácsi vasut 200 frt o. é. értékek		90.50	91.—
I. erdélyi pályá ezüstben 5%		89.—	89.20
Államvasut 500 frank		141.—	142.—
" 1867-iki		138.50	139.—
Magyar keleti pályá ezüstben		84.60	84.80
Magánsorsjegyek (darabonként).			
Hitelintézet	100 frt o. értékek	172.75	173.25
Clary	pp. 40 frt	35.—	37.—
Dunagőzhajózási	" 100	102.—	103.—
Köglievich	" 10	15.—	17.—
Budai	" 40	36.50	37.—
Pálffy	" 40	31.50	32.50
Rudolf kor. her.	" o. é. 10	15.—	15.50
Salm	" 40	43.50	44.—
Chancs	" 40	31.—	31.50

KÖZLEKEDÉS.

Vasúti menetrend.

Aradról Károlyfehérvárra.		Csongléd indulás 10 óra 18 p.	
Arad indul 4 óra 20 p. d. u.	6 óra 44 p. reg.	d. e 9 óra 5 p. este.	Szolnok indulás 11 óra 7 p.
Radna " 5 " 39 " " 8 " 27 " "	" " " " " " " " " " " "	d. e 10 óra 37 p. este.	Mező-Túr indulás 12 óra 18 p.
Soborsin " 7 " 29 " " 10 " 45 " "	" " " " " " " " " " " "	d u 12 óra 36 p. éjjel.	Csaba indulás 2 óra 1 percz
Illye " 9 " " " 12 " 28 " "	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	délut. 3 óra 30 p. reggel.
Déva " 9 " 58 " " 1 " 36 " "	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	Arad érkezés 3 óra 42 p. d.
Piski " 10 " 39 " " 2 " 30 " "	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	u. 6 óra 4 p. reggel.
Károlyfehérvár érke. 12 óra 40 p.	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "
éj. után és 5 óra 18 p. délután.	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "
Károlyfehérvárról Aradra.		Aradról Temesvár felé.	
Károlyfehérvár ind. 4 óra — p. reg.	délut. 10 ó. 10 p.	Arad indul 4 ó. 5 percz délután	4 ó. 24 percz reggel.
Piski " 6 " 10 " " 1 " 13 " "	" " " " " " " " " " " "	Vinga indul 5 ó. 4 " percz délut.	7 ó. 3 " p. reggel.
Déva " 6 " 35 " " 1 " 45 " "	" " " " " " " " " " " "	Szt. András 8 ó. 22 percz reggel	7 ó. 2 p. este.
Illye " 7 " 30 " " 2 " 51 " "	" " " " " " " " " " " "	Temesvár érke. 7 ó. 27 p. este	8 ó. 59 p. reg.
Soborsin " 8 " 53 " " 4 " 40 " "	" " " " " " " " " " " "	Arad indul 6 ó. 4 " percz este	8 ó. 40 p. este.
Radna " 10 " 38 " " 6 " 58 " "	" " " " " " " " " " " "	Arad érke. 11 óra 46 p. délut. és 8	óra 20 percz este.
Arad érke. 11 óra 46 p. délut. és 8	óra 20 percz este.	Piskiről Petrozsenyba.	
Piski indul 2 óra 40 percz délut.	Várallya-Hátszeg ind. 4 ó. 24 p. d. u.	Petrozseny érke. 8 ó. 20 p. este.	
Petrozseny ind. 6 óra 30 p. reg.	Petrozseny ind. 6 óra 30 p. reg.	Várallya-Hátszeg ind. 10 ó. 30 p. r	Piski érke. 12 órakor délbán.
Petrozsenyhől Piskira.		Aradról Pest és Bács felé.	
Petrozseny ind. 6 óra 30 p. reg.	Várallya-Hátszeg ind. 10 ó. 30 p. r	Arad indulás 12 óra 25 p. délután	ben 9 óra 4 p. este
Várallya-Hátszeg ind. 10 ó. 30 p. r	Piski érke. 12 órakor délbán.	Csaba indulás 2 ó. 10 p. délután	11 óra 41 p. éjjel.
Bácsból Pest és Arad felé.		Arad indulás 12 óra 25 p. délután	ben 9 óra 4 p. este
Arad indulás 12 óra 25 p. délután	ben 9 óra 4 p. este	Csaba indulás 2 ó. 10 p. délután	11 óra 41 p. éjjel.
Csaba indulás 2 ó. 10 p. délután	11 óra 41 p. éjjel.	Mező-Túr indulás 3 ó. 44. percz	d. u. 2 ó. 13 p. éjjel.
d. u. 2 ó. 13 p. éjjel.	Szolnok indulás 5 óra 1 p. délután	4 ó. 17 p. reggel.	Csongléd érkezés 5 ó. 47 percz este
Csongléd érkezés 5 ó. 47 percz este	5 óra 56 p. reggel	Pest érkezés 8 óra 37 p. este	8 óra 43 percz reggel.
Pest érkezés 8 óra 37 p. este	8 óra 43 percz reggel.	3 óra érkezés — óra 3 percz reggel	6 óra 35 p. este.
Bácsból Pest és Arad felé.		Ház bérbeadás.	
Bács ind. 8 óra 15 percz est. 7 óra	45 percz reggel.	Győrön a főtéren egy mézárósnak al-	kalmasos ház bérbe adandó. — Értekezhetni Győrön Weisz Rudolf ural.
Pest ind. 7 ó. 30 p. reg. 6 ó. 5 p. est.	7 óra 58 percz este.		

H I R D E T É S E K.

Tiszavidéki és arad-temesvári vasút. MENETREND. 1871. évi június hó 15-től kezdve további intézkedésig.

I. Bácsból és Pestről Kassa felé.

Bács északi v. indul.	8 óra 15 percz	este és	7 óra 45 percz	reg.
" államv.	" 8 " 25 "	" " 7 " 55 "	" "	" "
Pest	" 7 " 30 "	" regg. 6 " 55 "	" "	" este
Czegléd	" 10 " 33 "	" " 6 " 55 "	" "	" "
Szolnok	" 11 " 22 "	" " 6 " 58 "	" éjjel.	" "
Püsp.-Ladány	" 2 " 1 "	délut. és 12 " 56 "	" "	" "
Dobreczen	" 3 " 41 "	" " 6 " 52 "	" reg.	" "
Nyíregyháza	" 5 " 11 "	" " 6 " 54 "	" 32 "	" "
Tokaj	" 6 " 11 "	este és 5 " 53 "	" "	" "
Miskolcz	" 8 " 17 "	" " 6 " 36 "	" délel.	" "
Kassa	érkezés 11 óra —	percz este és 1 " 18 "	" délut	" "
	és 5 óra 59 percz	délután.		

II. Bácsból és Pestről Arad és Temesvár felé.

Bács északi v. indulás	8 óra 15 percz	este	7 óra 45 percz	reg.
" állam v.	" 8 " 25 "	" " 7 " 55 "	" "	" "
Pest	" 7 " 30 "	" regg. 6 " 55 "	" "	" este
Czegléd	" 10 " 18 "	" " 9 " 5 "	" "	" "
Szolnok	" 11 " 7 "	délut. 10 " 37 "	" éjjel	" "
Mező-Túr	" 12 " 18 "	délut. 12 " 36 "	" "	" "
Csaba	" 2 " 1 "	" " 3 " 30 "	" reg.	" "
Arad	érkezés 3 " 42 "	" " 6 " 4 "	" "	" "
	indulás 4 " 5 "	" " 6 " 24 "	" "	" "
Vinga	" 5 " 40 "	" " 7 " 37 "	" "	" "
Temesvár	érkezés 7 " 27 "	" este 8 " 59 "	" "	" "

III. Bácsból és Pestről Nagyvárad felé.

Bács északi v. indul.	8 óra 15 percz	este.	7 óra 45 percz	reg.
" államv.	" 8 " 25 "	" " 7 " 55 "	" "	" "
Pest	" 7 " 30 "	reggel. 6 " 55 "	" este.	" "
Czegléd	" 10 " 33 "	" " 6 " 55 "	" este.	" "
P.-Ladány	" 2 " 35 "	délután 1 " 15 "	" éjjel.	" "
B.-Ujfalú	" 3 " 35 "	" " 2 " 52 "	" reg.	" "
N.-Várad	érkezés 4 " 47 "	" " 4 " 45 "	" reg.	" "

IV. Kassáról Pest és Bács felé.

Kassa	indulás 5 óra 25 percz	regg. és 10 óra 49 percz	délut.
	és 4 óra 5 percz	délután.	
Miskolcz	indulás 8 óra 8 percz	regg. és 3 " 25 "	" délut.
	és 8 óra 2 percz	este (érkezés).	
Tokaj	indulás 10 óra 1 "	reggel és 6 óra 7 "	" este
Nyíregyháza	" 11 " 4 "	" " 6 " 7 " 47 "	" "
Dobreczen	" 12 " 47 "	" délbén és 10 " 34 "	" éjjel
P.-Ladány	" 2 " 25 "	délután és 12 " 37 "	" "
Szolnok	" 4 " 46 "	" " 6 " 54 "	" regg.
Czegléd érkezés	5 " 32 "	este és 5 " 44 "	" "
Pest	" 8 " 37 "	" " 6 " 58 " 43 "	" "
Bács államv.	" 6 " 9 "	reggel és 6 " 36 "	" este
Bács északi v.	" 6 " 19 "	" " 6 " 49 "	" "

V. Temesvár és Aradról Pest és Bács felé.

Temesvár	indulás 8 óra —	percz regg. 5 óra 30 percz	délut.
Vinga	" 10 " 18 "	" " 7 " 25 "	" este
Arad	érkezés 11 " 52 "	" " 8 " 40 "	" "
	indulás 12 " 25 "	délut. 9 " 4 "	" "
Csaba	" 2 " 10 "	" " 11 " 41 "	" éjjel
Mező-Túr	" 3 " 44 "	" " 2 " 13 "	" "
Szolnok	" 5 " 11 "	" " 4 " 17 "	" regg.
Czegléd érkezés	5 " 47 "	" este. 5 " 56 "	" "
Pest	" 8 " 37 "	" " 6 " 43 "	" "
Bács államv.	" 6 " 9 "	reggel. 6 " 36 "	" este
Bács északi v.	" 6 " 19 "	" " 6 " 49 "	" "

VI. Nagyváradról Pest és Bács felé.

N. Várad	indulás 11 órakor	22 percz	délut. 8 óra 51 p.	este
B.-Ujfalú	" 12 " 28 "	" " 10 " 31 p.	" "	" "
P.-Ladány érkezés	" 1 " 23 "	délután. 11 " 56 p.	" regg.	" "
Czegléd	" 5 " 32 "	" " 5 " 55 p.	" éjjel	" "
Pest	" 8 " 37 "	" " 6 " 43 p.	" "	" "
Bács államv.	" 6 " 9 "	reggel 6 " 36 p.	" este	" "
Bács északi v.	" 6 " 19 "	" " 6 " 49 p.	" "	" "